

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjakko sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen toteuttaminen kaikkien koulun erilaisten oppilasryhmien osalta, jotta kaikkien oppilaiden ohjaus tulee huomioitua suunnitelmassa.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Hansakallion koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään viimeistään lokakuun loppuun mennessä opettajakunnan kanssa: Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä: [\(ajankohta\)](#)

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit (Laadukkaan ohjauksen malli Espoon perusopetuksessa)
- Oppilaalla on oikeus 7-9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanvalvojaan/luokanopettajaan
- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on maksimissaan noin 220 ohjattavaa. Ohjattavien kokonaismäärään lasketaan erityisen tuen oppilaat, S2-oppimäärää opiskelevat oppilaat sekä lisäopetuksen oppilaat kaksinkertaisina.
- Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja

- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtäväänsä kelpoisia

Vuosiluokkien 1-6 oppilaiden määrä 610 [Kirjoita tähän](#)

Vuosiluokkien 7-10 oppilaiden määrä [Kirjoita tähän](#)

kaksinkertaisena laskettavien oppilaiden määrät (7-10 vuosiluokat):

- S2 oppilaat 110 [Kirjoita tähän](#)
 - erityisen tuen päätöksellä opiskelevat oppilaat 66 [Kirjoita tähän](#)
 - lisäopetuksen oppilaat [Kirjoita tähän](#)
- 7-10-vuosiluokkien oppilaiden laskennallinen määrä (huomioituna painokertoimella lasketut oppilasryhmät) [Kirjoita tähän](#)

Oppilaanohjaajien määrä [Kirjoita tähän](#) ja nimet [Kirjoita tähän](#)

Muut oppilaanohjausta antavien opettajien määrä [Kirjoita tähän](#) ja nimet [Kirjoita tähän](#)

Koulu kuvaa erilaista ohjausta saavat oppilasryhmät (esim. yleisopetuksesta poikkeavaa ohjausta saavat ryhmät kuten pienryhmä, TAO-opetus jne.)

Kuusi oppimisen vaikeuksia kuntouttavaa pienryhmää. [Kirjoita tähän](#)

Erilaisten ohjausta saavien ryhmien koulukohtaiset käytänteet kuvataan niille varattuihin lokeroihin jokaisen kokonaisuuden kohdalla.

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).
- Mahdollistaa oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen.

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Kouluttautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä. (Esimerkiksi Wilma, Primus, Opintopolku, matkakortit ja ateriakorvaukset TET -jaksoihin liittyen).

Luokanopettajan

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunneillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustele ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.

- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).
- Opettaa opetussuunnitelman mukaisia oppilaanohjauksen sisältöjä vuosiluokilla 1-6,
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa,
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustele ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Opettaa oman aineensa opiskelutekniikat ja työtavat.
- Opettaa oppilasta ainekohtaisten oppimaan oppimisen taitojen oppimisessa.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunneillaan.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitos vierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa.
- psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaille mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Musiikkiterapeutin ohjaukselliset tehtävät (koskee kouluja, joissa on musiikkiterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea vuorovaikutukseen, toimintakykyyn, mielen hyvinvointiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.
- Auttaa oppilasta löytämään omia vahvuuksia ja uusia ratkaisumalleja pulmatilanteissa.
- Musiikkiterapeutti tekee tarvittaessa yhteenvedon oppilaan saamasta terapiasta ja jatkotuen tarpeesta.

Toimintaterapeutin ohjaukselliset tehtävät opiskelun ja koulunkäynnin tueksi (koskee kouluja, joissa on toimintaterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea oppilaan toimintakykyyn, oppimiseen ja osallisuuteen liittyvissä tilanteissa ja asioissa.
- Toimintaterapeutti ohjaa oppilasta löytämään oppilaan hyvinvointia ja oppimista lisääviä keinoja toimia ja osallistua.
- Toimintaterapeutti tekee oppilaan toimintakykyyn ja koulunkäynnin tukemiseen liittyvät lausunnot sekä ohjaa oppimiseen tukeen ja kuntoutukseen liittyvissä tukitarpeissa.

Oppilaanohjaajan (tai oppilaanohjaajan tehtäviä hoitavan) työtehtävät 7–9.luokilla ja lisäopetuksessa:

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti.
- Antaa arvionsa mukaan tehostettua henkilökohtaista ohjausta sitä tarvitseville 8-9 luokkalaiselle
- Tutustuttaa oppilaita työelämään TET -jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma, sähköiset oppimisympäristöt).
- Ohjaa ja valvoo, että oppivelvollinen täyttää hakeutumisvelvollisuutensa
- tarkistaa missä oppilaat ovat aloittaneet opintonsa opetuksen päätyttyä peruskoulussa ja ilmoittaa ilman oppivelvollisuuden suorituspaikkaa olevat oppivelvolliset asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle.
- Osallistuu vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.

- Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

Mahdollinen koulukohtainen lisäys tai tarkennus ohjauksellisiin tehtävään (esim. jonkin uuden toimijan kuten virka-apulaisrehtorin tai muun toimijan uuden roolin kuvaus tai jonkin yllä kuvatun tehtävän tarkennus).

Kirjoita tähän

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS 			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resursseja siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.).	rehtori	Avustajaresurssin, resurssiopettajien ja muun tuen tarkoituksenmukainen kohdentaminen eri luokkatasoille. Apuna on tarkoitus käyttää luokkien tuentarvetta mittaavaa pisteytystyökalua. Oppilashuolto osallistuu tuen tarpeen arviointiin. Esimerkkejä yhteistyökäytänteistä; luokkatasoyhteistyö, -yhteissuunnittelu ja joustavat ryhmittelyt, palkkitunnit. Koulun oman Tutor-opettajanrooli, osallistuminen esim. uusien opettajien perehdyttämiseen, tv-t-ohjaus (tv-strategia). Avoin alkua ensimmäisellä vuosiluokalla tähtää siihen, että alkavista luokista saataisiin mahdollisimman tasapainoiset kokonaisuudet. Epidemiatilanne vaikuttaa tällä hetkellä Avoimen alun käytännön toteutukseen. Kirjoita tähän Kirjoita tähän
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut). Henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.	luokanopettaja/ aineenopettaja oppilaanohjaaja	Luokkatasoyhteistyö, ml. erilaiset integraatioratkaisut, joustavat ryhmittelyt, pienryhmäoppilaan siirtyminen yleisopetuksen ryhmään ja päinvastoin. Minimitaso on sovittu ml. vinkkipankki. Hansikas -suunnitelman

	Tehostettu henkilökohtainen ohjaus 8-9 luokkalaisille		toteuttaminen. Oppimisen talojen käyttö. Selvitetään muita markkinoilla tarjolla olevia itsearviointityökaluja tai itsearvioinnin lähetymistapoja, kuten Qridi -työkalu. Kirjoita tähän
Työvälineet ja niiden hallinta <ul style="list-style-type: none"> • Wilma • Oppimisympäristöt • Primus/Kurre • Opintopolku • Valpas 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Wilma toimii yhteistyöalustana opettajan ja huoltajien välillä oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin asioissa. Wilma-käytänteiden minimitaso on sovittu. Opettaja esittelee käytänteet vanhempainillassa. Kirjoita tähän Kirjoita tähän
	Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa.	oppimisympäristöjen, ohjelmien ja alustojen vastuuhenkilöt, opettajat	Oppimisalustojen, kuten google driven ja o365 rooleja koulun tasolla täsmennetään. Lisäksi luokissa käytetään oppimistavoitteista riippuen esim. kustantajien sähköisiä materiaaleja ja oppimisympäristöjä. Wilma-viestinnässä otetaan huomioon Ops:n mukaisesti positiivinen pedagogiikka. Kirjoita tähän Kirjoita tähän
	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. oppilaiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori Koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	Luokkatasot ottavat oppilaille wilma-sähköpostin/jokin oppimisalusta käyttöön, mm. tehtävä-/läksyviestintä. Kirjoita tähän Kirjoita tähän
	Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa. Valpas-järjestelmän kautta ilmoitetaan oppilaat jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	koulusihteeri oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Yhteistyö yleis- ja erityisluokkien kes- ken. <i>Kirjoita tähän</i>

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivi- suus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa 	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä, yläkoulussa oppilaita tuetaan ainevalintojen itseenäiseen tekemiseen.	luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja	Oppilaat saavat itse vuosittain vaikuttaa oppilaskunnan/luokkavaltuustojen kautta valinnaisaineiden/kerhojen aiheisiin. Valinnaisaineiden sisällöt kuvataan tarkasti huoltajille ja oppilaille ennen valintatoiveen tekemistä. Opettajankunnan ohjaus valittaessa A2 -kieltä. Kirjoita tähän Kirjoita tähän
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.	luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja	Oppilaslähtöiset oppimisjärjestelyt, toiminnallinen koulu, väliarvioinnin rakenne (oppimisen talo); itsearviointi ja arviointikeskustelut. Luokkatason suunnitelman monialaisista aihekokonaisuuksista ja laaja-alaiset

<p>yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.</p>	<p>Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Verso ym.)</p>	<p>kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, tukioppilasonohjaajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.</p>	<p>oppimisaalueet. Kestävän kehityksen strategian, koulun tvt-strategian toteutuminen sekä yrittäjäyys että työelämäyhteistyö ovat hyviä esimerkkejä laaja-alaisen oppimisaalueen lähestymistavoista. Koulun oman tutor-opettajan ja oppilaskunnan sekä sitä ohjaavien opettajien kehittämis-työ osallisuutta vahvistavien rakenteiden luomisessa. Kaikkien luokkien vastuuttaminen oppilaskuntarakenteen kautta. Vapaavalintaisia aineita pyritään kytkemään yhä paremmin koulun arjen käytänteisiin ja oppilasta osallistaviin toimintatapoihin. Oppilaiden kerhotoiveiden huomiointi ja omat oppilaiden vetämät mahdolliset välituntikerhot ja välkkäri-toiminta. Tavoitteena myös yhteistyö Kaukalahden koulun kanssa, jossa luku-vuonna 2020-21 opiskelee kuudes vuosiluokka. Kirjoita tähän Kirjoita tähän</p>
<p>Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p>Aktiivinen oppilaskunta/luokkavaluustotyö. Duunitorin lanseeraus (oppilaiden mukanaolo sovittavissa tehtävissä koulun tasolla. Aihealueille ja luokkatasoyhteistyölle osoitettu joustava tiimiäika. Kirjoita tähän Yhteistyö yleis- ja erityisluokkien kesken. Kirjoita tähän</p>

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<p>Koko koulu ohjaa</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	<p>Luokanvalvoja / Luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukee oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.</p>	<p>luokanvalvojat / luokanopettajat erityisopettajat, aineenopettajat</p>	<p>YHR, luokka(taso)YHR, OTR. Koulun oppilashuoltorakenne. Hansikas -ohjelma ja luokkatason toimet ja toteutus. Ratkaisukeskeinen työote osana Hansapilottitoimintaa. Ei-kiusaamiselle Hansakallion koulussa suunnitelman jalkautus ja siinä sopu-tiimin toiminta. Koulun oppilaille suunnattu hyvinvointikysely syksyllä. Vanhempainillat syksyllä ja keväällä (erilaisien suunnitelmien ja käytänteiden esittäminen). Koulun johtokunnan tehtävä erilaisten suunnitelmien hyväksyjänä. Koulun ja luokkien järjestyssäännöt. Koulun ja huoltajien yhteistyö kolmiportaisen asiakirjatyönosalta ja tavoitteiden asetanta. Kirjoita tähän.</p>
	<p>Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.</p>	<p>opettajat</p>	<p>Vanhempainillat luokkatasottain. Perhekerhot syksyllä ja keväällä. Maahanmuuttajahuoltajat (Cafe-Hansis) otetaan koulun toimintaan mukaan, ml. erilaiset maahanmuuttajille suunnatut kotouttamistapahtumat.Kirjoita tähän</p>
	<p>Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppilaita oppimaan omassa aineessa.</p>	<p>aineenopettajat</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>

	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen- ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamuotoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen	Oppilashuollon asi- antuntijat, luokan- opettaja/luokanval- voja	Hansikas-ohjelman ja oppilashuolto- suunnitelman mukainen toiminta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuun- nitelma. Oppilaan henkilökohtainen mahdollisuus tavata kuraattori, psy- kologi tai terveydenhoitaja. Oppilas- huoltohenkilöstön ja luokkatasojen yhteistyö. Kirjoita tähän
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Tyttö- ja poikakerhot, yhteistyö nu- kun kanssa, koulun päihteiden vas- taisen ohjelman toteutustyö. Kirjoita tähän Kirjoita tähän

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityis- opettaja luokanvalvojat / luo- kanopettajat	Laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertai- suus-suunnitelma ja sen päivittäminen, lukujärjestysrakenne (esim. yhteiset liikuntatunnit, yhteiset käsi- työtunnit, luokanopettajan pedago- giikka), Hansikas-suunnitelmien to- teuttaminen, järjestyssäännöt, sopu-

tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.			tiimin toiminta Ei kiusaamiselle Hansakallion koulussa. Kirjoita tähän
<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. 	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	aineenopettajat oppilaanohjaajat	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
<ul style="list-style-type: none"> Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko koulu	Vaihtoehtoiset valinnat ovat kaikkien saatavilla. Oppituntien sisällä kaikilla on yhtäläiset oikeudet valita eri vaihtoehtoista. Kirjoita tähän
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua 	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulosinfotilaisuus. 1. -luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut. Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.	luokanopettajat, rehtori, erityisopettajat	Tutustumispäivä toukokuussa tai syksyllä ennen kouluvuoden alkua, jossa paikalla myös muu oppilas- huoltohenkilöstö ja iltapäiväkerho. Luokkatasovanhempainillat, perhekerhot teemoittain. Syyslukukaudella aamupäiväkerho. Avoin alku ensimmäisellä vuosiluokalla

<p>yläkoulussa opiskeluun sekä opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa</p> <p>Yhteishaku ja jatko-ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä • Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun ohjattuun toimintaan 			atavoitteena mahdollisimman tasapainoiset ryhmät. Kirjoita tähän
	1.-luokkalaisia ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä. Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.	luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	Tiivis yhteistyö kummiluokkien kanssa. Kirjoita tähän
	Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen. Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen. 6. luokkalaisten huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.	luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt	Valintojen stoori-vanhempainilta kevätlukukaudella. Yläkoulunhakuinfo vanhempainillassa syksyllä (luokanvalvojat). Tarkennuksia hakuun joulun alla. Oppilaiden ja huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu joulutammikuussa, jossa keskustellaan myös yläkouluun siirtymisen teemoista. Yhteistyö lähiyläkoulun kanssa ja tutustumiset yläkouluun keväällä. Kirjoita tähän
	6. luokan oppilaiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja vanhempainillat.	aineenopettajat, oppilaanohjaaja, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Jatkuvasta ryhmäytymisestä on ohjeet Yhdessä vahvaksi yhteisöksi Ei kiusaamiselle -suunnitelmassa. Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Espoossa on käytössä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytysmalli.	luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, tukioppilaat	Uudelle oppilaalle mahdollisuus kouluun tutustumiseen ennen aloittamista. Suunnitelmallinen uuden oppilaan integroiminen ja ryhmäyttäminen, ELAn mukanaolo nivelvaiheessa tarpeen mukaan. Kirjoita tähän
	Yhteishausta tiedottaminen, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määräajoista muistuttaminen erilaisin viestintätavoin	oppilaanohjaajat, rehtori,	<i>Kirjoita tähän</i>

	Yhteishaun sekä muiden hakujen ohjaaminen, seuranta ja hakuvelvollisuuden toteutumisen valvonta.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen aikuisten perusopetukseen tai muuhun soveltuvaan koulutukseen tai toimintaan.	oppilaanohjaaja, rehtori	
	Pääkaupunkiseudun yhteisen opiskelutietolomakkeen esitäyttö ja tulostus. Ohjaukseen liittyvät lomakkeet ja info annetaan päättötodistuksen yhteydessä.	oppilaanohjaaja, koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteishaun tulosten tultua kesällä tapahtuva ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin niiden oppilaiden osalta, jotka eivät ole saaneet paikkaa tai hakenneet minnekään. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettaja, luokanohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaaja, aineenopettaja	
	Tarkistetaan, että entiset oppilaat jatkavat oppivelvollisuutensa suorittamista ja vailla koulutuspaikkaa olevat ilmoitetaan asuinkunnalle ensisijaisesti VALPAS-järjestelmän avulla. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Viidennen luokan erityisen tuen oppilaiden tsekkaus oppilashuolto-ryhmässä. Paikalla myös koululääkäri. Kirjoita tähän
---	-----------------------	-----------------------	--

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Kekä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Koulutyön ja eri aineiden myötä ammattiryhmiin ja ammatteihin tutustuminen. Yrityskylätoiminta (6.luokkataso), jolloin myös yhteistyö vanhempien kanssa erilaisiin ammatteihin tutustumisessa. Kirjoita tähän
<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	Oppilaille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin sekä jatko-opintoihin avoimissa ovissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Yrityskylätoimintaan osallistuminen. Kts. myös edelliset kohdat. Kirjoita tähän

	<p>Arvioidaan oppilaan tehostetun ohjauksen tarve oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta, suunnitellaan ohjauksen antaminen ja toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja kirjataan oma opiskelusuunnitelmani lomakkeelle oton kommentit kenttään.</p> <p>Tehostettua ohjausta voi antaa moni koulun toimija monella eri tavalla ja sitä voidaan toteuttaa myös moniammatillisesti.</p>	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.</p>	luokanopettajat aineopettajat oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?

<p>Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä • Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	<p>Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuu-tehtäviä.</p> <p>Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.</p>	luokanopettajat	<p>Meneillään on osallistamisen kulttuurin kehittäminen mm. valinnaisaineiden kautta. Jo olemassa olevia: käytävävalvonta, oppilaskunta, välkäritoiminta, osallistavat valinnaisaineet, luokkien omat vastuu-tehtävät. Duunitori-rakenne. Kirjoita tähän</p>
	<p>TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppilas pääsee aidosti tutustumaan työelämään.</p> <p>TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja rikkoen ja moniammatillisesti.</p>	oppilaanohjaajat luokanvalvojat aineenopettajat	
	<p>Oppilaanohjaaja käy aktiivisesti ja muut ohjauksesta vastaavat mahdollisuuksien mukaan työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa esim. TAT ja Teknologia-teollisuuden infot ja tuovat omaksumaansa tietoutta koululle ja opetukseen.</p>	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut. Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).</p>	luokanopettajat luokanvalvojat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.</p>	opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
<p>Muita koulukohtaisia erityis-huomioita ja esim. koulun eri-laisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUksen TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa sekä eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille ja jatko-opintoihin Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä 	<p>Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.</p>	<p>koko koulu</p>	<p>Vanhempainillat sisältäen yhdessä sovittuja aiheita, perhekerhot, toiminnan läpinäkyvyys ja aktiivinen Wilma-yhteistyö kotien kanssa. Kirjoita tähän</p>
	<p>Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.</p>	<p>rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat</p>	<p>Oppilaiden entistä aktiivisempi rooli koulun toiminnassa. Esim. hyvinvointikyselyn avulla koulun toiminnan kehittäminen (YHR). Kirjoita tähän</p>
	<p>Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.</p>	<p>oppilaskunnan ohjaajat, rehtori</p>	<p>Oppilaan arvostava kohtaaminen (Hansikas-tavoitteet), koulun yhteinen struktuuri osallistamisasioihin mm. luokkakoukset. Oppilaskunta- ja luokkavaltuustotoiminta. Duunitoritoiminta. Kirjoita tähän</p>
	<p>Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.</p> <p>Tukioppilaat tukevat uusia oppilaita 7.luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.</p>	<p>luokanopettajat</p> <p>tukioppilas-ohjaajat</p>	<p>Kummitoiminta luokkien välillä. <i>Kirjoita tähän</i></p>
	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p>	<p>rehtori</p> <p>erityisopettajat</p> <p>luokanopettajat</p> <p>oppilaanohjaaja</p>	<p>Aktiivinen yhteistyö esiopetuksen, lähikoulujen ja yläkoulun kanssa. Kirjoita tähän</p>

<p>Ohjauksesta tiedottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitetuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppilaille ja työyhteisöön.</p> <p>Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.</p>	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<i>Kirjoita tähän</i>	rehtori luokanvalvoja oppilaanohjaaja	<p>Avoin tiedotus koulun ja kodin kesken. Vanhempainillat sisältäen yhdessä sovittuja aiheita, perhekerhot, toiminnan läpinäkyvyys ja aktiivinen Wilma-yhteistyö kotien kanssa, arviointikeskustelut alkuvuodesta yhdessä oppilaan, huoltajan ja opettajan kanssa</p> <p><i>Kirjoita tähän</i></p>